

Opus vor. 173

11

Ad Vota
Sub auspicio Novi Anni fundenda;
& Strenas,
Qvæ singulis Statibus, promore fo-
lito, à Discipulis nostris 2. Januarij, hor 8.
distribuentur, benevolè acci-
piendas,

Omnes Literatorum Patronos ac Mecœnates, &c.,
ea, quæ par est, animi veneratione, reverenter,
studiosè ac officiosè invitat

M. JOH. BOHEMUS Poët. Cæsar,
Dresd. Rector,

Octiduane Puer JESU, qvi cuncta gubernas
Cum Patre, cum Flatu, tempora qvique regis;
Has nobis letas Jani faustasque, calendas
Esse velis, felix totus & ANNUIS eat!
Incipe tu nobis hunc incipientibus Annum:
Pelle mala, & populo da bona fata tuo.
Publica Res felix, felix Ecclesia, felix
Nostrum Gymnasium crescat! JOVA dabù.

DRESDAE,
Ex Officinâ Typographicâ Electorali.
ANNO
CIC 1546.

Q
Vod felix jubeat nobis DEUS esse bonumq;
Ille dies iterum illuxit, qvi sufficit omnes

Lætitiae numeros, & ovantibus ebria votis
Gaudia, qvo rediit fugiti vi solis & xvi
Præpere remigio circumfluus Annus in annum!

A
USPICATI NEMPE SUMMIS HODIE, REPARA-
tæ per Christum salutis, Annum M D C X L V. pri-
musq; ejusdem exorientis hic nobis illuxit dies.
Qvo die optare ac precari mutuo solebant veteres,
ut sibi annare, perennare FELICITER liceret; sed u-
loq; operam navabant, ut dira, & tristia, & sera-
lia ne nominarent qvidem: Sed bona duntaxat verba dicerent, jurgiis
omnibus abstinerent: leta inter se omnia & amica loquerentur. O u-
tinam nos qvog; istiusmodi bearet rerum tranquillitas ut profligatis-
simæ Enyo in Morboniam, & ad Garamantas & Indos amandata,

Plutarchus
de educ. Libe.
part. 2. de in-
fan. e. 4.

non amplius nominanda esset: sed rheu etiamnum scvit Hannibal,
furit Hannibal ad portas. Quid faciendum? πόλεμον λαφυ-
ραγωγῆς ἀρετῆν, inquit Stilpo Philosophus Megarensis,
a Demetrio patria sua expugnata & eversa, interrogatus, num quid
rerum suarum perdidisset: hoc est, bellum non eripit virtu-

Exod. 15. 3.
confisi, nostrum, quamvis asper ab axe ruat Boreas, & Aquilo-
nis formidabilis tempestas, terrorem, quamquam veniat, circumferat, fa-
cientes officium, in vertentis hujus NOVI ANNI frontispicio, boni augu-
rij causâ (quæ enim precatio[n]es hisce omni eventu carere dicet?)
OMNIBUS ac SINGULIS HUMANÆ VITÆ STATIBUS, devoto pe-
ctore OMNIA FELICIA ac prospera, quæq; a Clientibus debentur, vo-
vebimus & Optima quamq; appreca[ti]o, PACEM, Strenæ loco, exo-
ptabimus. PACEM, inquam, quam mortalium generi ab immortali
DEO nihil majus, neq; melius, nihil præstantius neq; optatius dari in
haec vitâ potest. Nempe teste Mantuano:

Pax

Pax hominum genitrix, pax est custodia rerum,
Pax aperit juris justiciæ & forum.
Nulla quietes homini est; nulla est sine pace voluptas,
Nullus amor, nullum religionis opus.
Pax urbes, pax regna ligat, pax congregat orbem,
Fiat ut ex multis urbibus una domus.

Quinque duo sunt Rerum publicarum tempora: unum Pacis, quod semper optandum; alterum Belli, quod saepe necessarium, de BELLO insimul, dum bellorum omnia plena, Nostri, ut se exerceant, different. Quod enim Plautini Euclionis thesaurus est in medio defossus foco: id in scholis præcepta sine exercitatione. Dicat & quidem mature loqui Juventus, quum loquendum illi, qui in choro & foro eminere cupit. Sigalioni hodie locus nullus. Quorū sum dicentibus Hesperidum horti aurea mala ostendentes, dum à pervaigili Dracone custodiuntur, & nullus ad eos accessus tuto permittitur? De Bello itaq; dum PACEM optant, unā, exercitū gratiā; dicent. Id quod dum facere conamus, non operosā nobis excusatione opus esse putamus adyfus eos, qui fortassean stomachantur, quod nos homines de Schola, hostes & castra nunquam conspicati, nunquam Martis aleam experti, de rebus bellicis, falcem in alienam messim immittentes, verba instituamus. Illos non titivitū aut σκινδαφε instar curamus. Quandoq; videm qui vivere cupit, ubi non sit irreqvietum malevolorum genus, ei in hoc orbe non querendæ terræ: sed magnis itineribus cundum ad Lunam, ubi novam terram jam olim somniabat Xenophanes: qui & suos sectatores invenie. Nos paucis dicimus, eos nimium à rectâ abire ratione, qui omnia experientiae tribuunt: nihil verò diligentiae, nihil ingenii. Eapropter quamvis usum armorum tractationemq; nobis non vendicemus, ut qui adhuc (ut diu, divina faxit clementia!) Literato in otio vivamus, nihil tamen obstat, quo minus de armis pro captu nostro disseramus. Si q; videm & Medicus parturientem juvare potest fæminam, licet ipse neq; grayidus fuerit unquam, neq; parturiverit. Venite itaq; iterum, VIRI omnium ordinum ac Dignitatum Eminentissimi, Honoratissimi, &c. & dum de Bello auditis PACEM STRENÆ loco, accipite. Patimini, ut adfectum observantiae debitæ plenum ad vos transferamus. Nunquam satis mirari, nunquam satis

satis laudibus extollere vestram summam possumus benevolentiam, quod nos gratiōsē prosequimini. Nuper Actui nostro Oratorio, ut de reliquo in nos favore modo taceam, omnes, qui proximi latere Sereniss. Dn. ELECTORIS Saxon. PATRIS PATRIÆ &c. INTIMI CONSILIARII estū, quorum prægloriosissima Nomina tacendo veneror, ne quid sermonis nostri tenuitate detrahatur, intereratis: imitati augustissimum Ludoyici XII. Gallie Regis factum, qui Jasonem docentem per horam audivit. Titus Imperator, delicium generis humani, se diem perdidisse dicebat, quo nihil boni fecerat: at vobis PATRONI SUMMI, VIRI tanti in quibus nec invidias inveniat, quod calumnietur, ne hora perit. Vestra hæc utiq; in jacentes alias hodie ac exulantes Musas εὐεργέτημα, omni sublimiora deprecatione: vestram hanc inexplicabilem clementiam, sacri silentij honore venerari potius mens est, quam in anib; literarum formulis derrerere, ut quæ longè subsidant infra dignitatem tantorum meritorū. Nec tamen me, cui quidem modo nil, nisi illud GRATIAS AGO relictum, minus ideo pium putabo; si ea in præsens, futuro dicturus tempore, præterero, quæ in illustri posita luce omnes norunt. Illustrum vestrum Confessum quum in Auditorio nostro nuper conspicarer, totum VIRTUTUM CHORUM me cernere existimabam. O beneyolentiam maximam! O gratiam summam!

O me Pindaricis animaret in ardua ventis
Calliope, vestram quò possim ferre per auras
Gratiam abundantem! quam non reticebo vel unquam.
Nomina vestra canam, dum vixero, maxima. PACEM
Jam Vobis opto. quā non præstantius ullum
Unquam homines norunt. Et enim Pax optima rerum
Quas homini novisse datum est: Pax una triumphis
Innumeris potior: Pax custodire salutem
Et cives æquare potens. Pax nostra voluptas.
Hac in pace datā florete, virete, senete!

Lapides ante annum dabamus pretiosos, gemmasq; quæ quidem in magno sunt æstimio: Pax lapides vel pretiosissimos ac margaritas omnes longè exsuperat. Pax tranquilla libertas est, quā non modo

ij.

ij, qvibus naturā sensum dedit; sed etiam tecta atq; agri lētari videntur. In pace floret religio: Magistratui sua constat autoritas: Docentium & discentium foventur Cœtus: Bonæ literæ excoluntur, qvæ fontes omnium bonorum: juniores ad pietatem & virtutem educantur: Omnia artium fervent opera: agricultura exercetur: in pace sibi qvisq; arat, occat, serit, metit: sibi qvisq; ac liberis vota sua a spem anni colit: Commercia & terræ & mari sine periculo fiunt: securè qvæ corpora, qvæ conscientias, qvæ famam & existimationem vivunt subditi, provinciales ditescunt, ampliantur urbes, implentur villa. Hinc appositissime in sanctâ lingvâ שָׁלוֹם Pax nomen habet & שְׁלָמָם completi, qvia omnia benigniter adimpleat: bellum verò מַלְחָמָה dicitur à Rad. לְחַם veseci, devorare, omnia enim absimit & devorat. Inde yates Venusinus ita inquit l. 4. od. 5.

In pace bos tutus rura perambulat;
Nutrit rura Ceres, almaç Faustitas;
Pacatum volitant per mare navitæ;
culpari metuit fides.

Nullis polluitur casta domus stupris
Lex & jus maculosum edomuit nefas:
Laudantur simili prōle puerperæ:
culpam pœna premit comes.

Accipite itaq; VIRI SUMMI &c. Strenam vestrū virtutibus condignam PACEM, Nostrosq; iterum benevolē audite, qvi omnes dicent memoriter: erecta etenim ingenia sponte & virtutis amore officium faciunt: curvæ verò ac humiles animæ nil laude dignum moliuntur, sed terræ sue adhærescentes, ὥστε τὴν λοπάδα ὅρμωντες, canem Lycurgi imitati, numerum obscurorum virorum adaugere usq; qvæq; meditantur. Audite, adeoq; nobis proporrò, qvod fecistis, & facitis, favete, hoc est, Musas nostras illustres reddite. Favere etenim alicui (ἀφέω Ηεολ. φέύω luceo) est lucidam voluntatem habere erga eum, atq; ita ei adferre φέύω lucem, auxilium: id indicatur illo Psal. 4. 9. Attolle super nos lucem faciei tuæ Domine h. e. fave nobis, illucesce nobis. Qvæsi dicamus: φέυε ήμιν. Sed FAVETIS

VETIS CLEMENTER. Nos tantum supremum Numen veneramur,
quò Fortuna à Nobis suas abstineat manus, nec in vos potentiam suam,
nisi eā parte, quā pro sit, ostendat, ut favori vestro nihil accede-
re possit, nisi ut in nos sit perpetuus.

Tu vero ô Irenarcha DEI, qui PACEM benigne lar-
giris, imperia sapienter condis, Republicas potenter conservas, regna
juste exeris, audi vota nostra, pacemq; confirm!

Si æterna semper odia mortales agant,
Nec coepitus unquam cedat ex animis furor,
Sed arma felix teneat, infelix paret,
Nihil relinquat bella: tum vastis ager
Sqvalebit arvis, subdita tectis face
Alius sepultas obtuet gentes cinis.

Perhibet Seneca in Hercule fur. v. 361. Act. 2. Exclamamus
proinde cum Jéremiâ; eben: gladie Jehovæ, usq; qvò non es reqvi-
tus? recipe te in vaginam tuam, qviesce & subsiste! Ah gladie Jehovæ
qviesce! largire Pacis Distributor clementissime vel tandem postliminiò
qvasi tranquillitatem ac Pacem, qvam si dederis: omnia dederis. O qvo-
ties speravimus illam, O qvoties eandem habere ac omnijam periculo
defuncti visi sumus! Sed frustra. Perinde atq; haud raro serenitas de-
cipit & subita transqvilitas majoris sèpenumero tempestatis est indi-
cium. Audi! O audi nos JEHOVA Benignissime cum primis
serva Sereniss. ac Potentiss. Principem ac Dominum,
Dominum JOHANNEM GEORGIUM Electorem
ac Septemvirum, PATREM PATRIÆ clementissi-
mum, cuius salus, salus nostra; defende eum cum totâ Familia
Saxonica illustrissimâ, ejusq; Eminentissimos CON-
SILIARIOS, totamq; AULAM tuâ imbue gratiâ ac be-
nedictione! Fove, tuere, custodi totum Electoratum, & im-
primis inclutam DRESDAM nostram, omnesq; in eâ &
Magistratum & subditos, & hoc eruditio nis domiciliū
conserva in tui gloriam! Largire ut qvicq; id seculi rabie bellorum ve-
impotentia aut obsolevit contaminatum hactenus, aut penitus even-
sum perijt, restauretur denuò ac reparetur. Effice ut in posterum et-
iam

iam tempus hic sit Gymnasium & officina pietatis, sanitatis, disciplinæ & eruditionis salutaris!

Occurant inter se Bonitas & Fides,

Et pietas paci basia fida ferat.

Hac devota vota facrata & firma, sub novi hujus Anni auspicio
JEHOVA præpotentissime, DEUS benedictus in
secula! P. P. in Electorali Dresdâ, ipsis Calendis Januarij auspican-
tis jam Anni CIC IC CXLV.

SERIES EXERCITII.

Johan. Andreas Lucius Dresdensis orationem de Incarnatione Filij Dei ex dicto ad Hebr. c. 2. v. 14. seq. pronunciabit.

Christianus Rehboldus Torgensis Carmen Elegiacum de Immanuelis nostri Jesu Christi nativitate recitabit.

Sebastianus Göbel Dresdensis solennem celebrationem Nominis Jesu in novi Anni felix auspiciu carminicè decantabit.

QVIBUS PERACTIS,

Henricus Krieg Kirchaynensis Lusatus, cui Prologi partes datæ, præloqvetur, & Condiscipulis suis audientiam conciliabit.

Martinus Stubitz Radeburgensis Misnicus, an bellum ex suâ naturâ sit licitum, & quæ conditiones requirantur ut sit licitum, differet.

Christianus Lucius Dresdensis, an bellum fuerit licitum in veteri Testamento, disqviret.

Mau-

Mauritius Striebel Dresdensis, an bellum Christianis sit licitum, disceptabit.

Martinus Grobitius Finstervaldensis, an Christiani possint bellum gerere contra Turcas, declarabit.

Christianus Schwveiskius Dresdensis, an Christiani in bello contra Christianos possint in auxilium vocare Turcas, enodabit.

Tobias Simon Dresdensis, an in Ducibus eligendis genus seu familia, & nobilitas spectari debeat, edissertabit.

Gothofredus Nißschman Dresdensis, Dux an bellis interesse debeat, enucleabit.

Gothofredus Ericus Berlichius Lipsiensis, non esse peregrinos milites adsumendos, aut eligendos, probabit.

Johan. Christophorus Wecker Dresdensis, an in bellis liceat uti insidijs, dilucidabit.

Georgius Michaël Pezoldus Oderanus Misnicus, an proditionibus utendum in bellis, explicabit.

Fridericus Bürger Dresdensis, Strenæ loco, omnibus humanæ vitæ STATIBUS PACEM optabit, pro præstitâ in auscultando benevolentia debitas aget gratias, totumq; hunc Actum concludet.

DEO SOLI GLORIA!

Op. von. 110

Exquisit GmbH
144 1VIII104

